

Verksamhetsberättelse 2011

För Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik (Bioresurs)
Institutionen för biologisk grundutbildning, Uppsala universitet

Bakgrund

Regeringen beslutade i dec 2001 att avsätta medel för inrättandet av Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik. Verksamheten vid centret startade hösten 2002 som ett samarbete mellan Uppsala universitet och SLU. Centret är en separat resultatenheter inom Institutionen för biologisk grundutbildning med egen föreståndare.

De övergripande uppgifterna för Bioresurs är att bidra till höjd kompetens, intresse och motivation inom områdena biologi och bioteknik hos lärare i förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning i hela landet.

Översikt verksamhet 2011

Under 2011 har nya styrdokument och ett nytt betygssystem införts i grundskola och gymnasium. Verksamheten vid Bioresurs påverkas i hög grad av ändrade förhållanden i skolan.

Det löpande arbetet vid Bioresurs, som innebär bl.a. produktion av tre nummer av tidningen Bilagan, utveckling av den egna webbsidan, genomförande av kurser och deltagande i möten och konferenser, utgör en stor del av resurscentrums verksamhet. Under våren genomfördes bland annat NO-biennaler i Luleå och Halmstad för sammanlagt cirka 500 lärare från i grundskolan. Konferenserna genomfördes i samarbete med de nationella resurscentrumen i kemi och fysik.

Bioresurs har under året arbetat med ett uppdraget från Skolverket att utforma en webbportal för lärare i förskola och grundskola F-6. Ny personal har anställts för detta uppdrag.

Ledningsgrupp

I ledningsgruppen för centret har under 2011 ingått följande representanter från Uppsala universitet, SLU, Skolverket och Biologilärarnas förening:

- Uppsala universitet: Torgny Persson, ordf. i ledningsgruppen, prefekt vid Inst. för biologisk grundutbildning
Maria Orved, samverkanskoordinator, avd. för Kommunikation och externa relationer
Dan Larhammar, prof. i molekylär cellbiologi, Inst. för neurovetenskap; Farmakologi
Ingela Frost, universitetslektor vid Inst. för biologisk grundutbildning (adjungerad)
Elisabeth Långström, informatör vid Inst. för biologisk grundutbildning (adjungerad)
- Biologilärarnas förening: Minna Panas, ordf. i BF, lärare i grundskola och Christina Broman, gymnasielärare
- Skolverket: Jan Sydow, enhetschef, Gymnasieenheten och Per Kornhall, undervisningsråd, Undervisningsstödsenheten, med ansvar för naturvetenskap och teknik
- SLU: Mikael Pell, prof. Inst. för mikrobiologi och Lars-Erik Lindell, Grants office

Ledningsgruppen har haft fyra protokollförda sammanträden under 2011.

Ekonomi

Grundanslag Utbildningsdepartementet

Regeringen har årligen avsatt medel i budgetpropositionen till resurscentrums verksamhet. Summan som ursprungligen var 1 500 000 kr per år har skrivits upp motsvarande ökningen i konsumentprisindex. För 2011 motsvarar detta 1 776 tkr.

Uppsala universitet

Sammanlagt bidrag från Uppsala universitet omfattar 1 455 tkr, varav 455 tkr utgör lokalhyra för administrativa lokaler. Övriga lokalkostnader uppgår till 176 tkr. Universitetsgemensamma kostnader, exklusive lönekostnader för administrativ personal, uppgår till 348 tkr.

SLU

SLU bidrar i form av tjänster med ca 200 000 kr.

Uppdrag och bidrag från Skolverket:

Bioresurs har projektansvaret för att i samarbete med nationella resurscentra i fysik, kemi och teknik, bygga en webbsida utifrån de nya styrdokumenterna för förskola och grundskola F-6. För genomförande av uppdraget erhöles 1 000 000 kronor att disponera under perioden december 2010 till december 2012. Ett fortsatt uppdrag, med tilldelning 1 300 000 kr, som sträcker sig fram till november 2013, beviljades i november 2011.

I samarbete med nationella resurscentra i fysik och kemi har NO-biennaler i Luleå och Halmstad genomförts. Bidrag från Skolverket har erhållits med 600 000 kronor.

Under 2011 har Bioresurs ansvarat för uppdragsutbildning inom förskolelyftet för förskollärare och barnskötare. Sammanlagt 80 barnskötare och 50 förskollärare har deltagit i kurser under året. Ersättningen från Skolverket uppgår sammantaget till 1 852 tkr

Överfört från 2010: 1 666 tkr

Huvudsakliga intäkter (totalt 6 226 tkr)

Grundanslag: 1 776 tkr

UU: 1 455 tkr, varav 455 tkr utgör hyra för administrativa lokaler (SLU: del av tjänst 200 tkr)

Uppdrag från Skolverket, ny webbsida för förskola och grundskola F-6: 449 tkr (Periodiserat för 2011. Totalsumman om 1 000 tkr redovisas november 2012)

Bidrag till NO-biennaler: 600 tkr

Ersättning för uppdragsutbildning (förskolelyftet): 1 852 tkr

Deltagaravgifter för Bioresurs egna kurser: 44 tkr

Övrigt: 50 tkr

Huvudsakliga utgifter (totalt 5 355 tkr)

Löner för personal anställd på Bioresurs: 2 941 tkr (inkl. indirekta kostnader)

Lokaler, administration: 445 tkr

Kurskostnader: 524 tkr (inkl. NO-biennaler)

Bi-lagan 210 tkr

Webbportal för förskola och gr F-6: 22 tkr (exkl. löner)

Kurser inom förskolelyftet: 760 tkr (exkl. löner för Bioresurs personal)
Indirekta kostnader: 348 tkr (exkl. indirekta kostnader)
Övriga kostnader: 105 tkr

Saldo 2011: 871 tkr

Personal

Vid resurscentrum fanns vid ingången av 2011 följande tjänster: föreståndare (Britt-Marie Lidesten, 100 %), en informatör med tillsvidare anställning (Malin Planting, 50 %), två projektanställda informatörer (Kerstin Westberg, 60 %, och Henrik Viberg, 50 %). Tillkommer del av tjänster för administrativt stöd. Under våren 2011 utannonserades en informatörstjänst (100 %) för arbete med den nya webbsidan med anställning under ett år från och med 10 april.

Bi-lagan

Bioresurs ger ut tidningen Bi-lagan med tre nummer per år. En tidning för skolans pedagoger om undervisning och lärande inom biologi/bioteknikområdet. Tidningen har ett blandat innehåll med artiklar som ger stöd och inspiration. Nummer två är en läsårskalender där varje månadsupplag innehåller något praktiskt och konkret för framför allt lärare som under visar i förskola och i början av grundskolan.

Upplaga och målgrupper:

Nr 1

- Upplaga 11 000
- Målgrupper: gy, gr 6-9, vux, sameskolor, särskola, specialskolor, prenumeranter
- Kostnad: 30 tkr (tryckning), 30 tkr (porto)

Nr 2 Tema Skogen, kalender

- Upplaga 19 000
- Målgrupper gy, gr 1-6 och 6-9, vux, sameskolor, särskola, specialskolor, prenumeranter
- Kostnad: 39 tkr (tryckning), 47 tkr (porto)

Nr 3

- Upplaga 12 000
- Målgrupper: gy, gr 6-9, vux, sameskolor, särskola, specialskolor, prenumeranter
- Kostnad: 31 tkr (tryckning), 31 tkr (porto)

Artikelförfattare

I de olika numren av Bi-lagan har flertal personer medverkat från främst universitet och skolor, men många artiklar har också skrivits av personal från Bioresurs.

Målgrupper (antal artiklar eller sidor)

Antalet sidor per nummer är 24 och en uppskattad fördelning av artiklarna i de tre tidningarna på olika målgrupper framgår av följande. Många av artiklarna har ett innehåll som passar lärare som undervisar på olika stadier och som därför har placerats i fler än en av målgrupperna.

Målgrupps oberoende artiklar: 11 sidor

Förskola och gr 1-6 : 18 sidor

Gr 6-9 och gy: 13 sidor

Gy:14 sidor

Övrigt: kalendersidor, annonser mm

Nyhetsbrev

Bioresurs har skickat ut nyhetsbrev med aktuell information av olika slag till följande målgrupper och antal prenumeranter:

- Förskola, 215 prenumeranter, 1 nyhetsbrev
- Grundskola 1-5, 362 prenumeranter, 2 nyhetsbrev
- Grundskola 6-9, 372 prenumeranter, 4 nyhetsbrev
- Gymnasium/vuxenutbildning, 343 prenumeranter, 3 nyhetsbrev

Hemsida

En innehållsrik och för lärare användbar hemsida, www.bioresurs.uu.se, där bl.a. alla artiklar från tidningen Bi-lagan finns tillgängliga. Hemsidan revideras och utvecklas efterhand med syftet att bli alltmer användbar för olika lärargrupper. Totalt antal besökare under 2011 har varit 956 375, varav totalt antal unika besökare 757 264.

Kurser, konferenser och mässor

Bioresurs genomför kurser och konferenser för lärare i egen regi eller i samarbete med andra aktörer. Exempel på fortbildningsaktiviteter är de årligen återkommande Bioresursdagarna, kursdagar med fokus på praktiska försök/laborationer för lärare i grundskola och gymnasium. Kurser genomförs på olika platser i landet och har deltagare från norra till södra Sverige.

- NO-biennaler för lärare i gr F-9 genomfördes i slutet av april i Luleå och Halmstad i samarbete med Kemilärarnas resurscentrum och Nationellt resurscentrum för fysik.
- Medverkan både under vårens och höstens Naturvetarkurs, Institutionen för biologisk grundutbildning, Uppsala universitet.
- I samarbete med ArtData-banken och Naturskoleföreningen har en tvådagarskurs för lärare i gr, gy och naturskola genomförts. Temat för kursen var skog, vilket anslöt till det skogstema som utlysts av FN. Föreläsare från SLU medverkade. Kursen hölls på Naturskolan i Hammarskog, Uppsala.
- Bioresursdagar för gymnasielärare genomfördes i Uppsala 21-22 november. Årets tema var mikroorganismer. Den första dagen ägnades åt mikroorganismer i ett miljöperspektiv och den andra dagen åt mikroorganismer och smittspridning. Bioresursdagen för lärare i gr 7-9 ägnades åt DNA och evolution.
- Bioresurs medverkade med en workshop under konferensen Ute-är-inne (Malmö) som arrangerades av samarbetsorganisationen Utenavet.
- Bioresurs deltog på Skolforum, Älvsjömässan, under vecka 44.

International Biology Olympiad

Bioresurs har organiserat arbetet med det nationella uttagningsprovet till International Biology Olympiad (IBO) 2011 i Taiwan, samt genomfört ett tvådagars träningsläger i Uppsala för de fyra bästa eleverna i den nationella tävlingen.

Science-On-Stage

Bioresurs deltar i planeringen inför Science-On-Stage; en nationell uttagning av projekt inför den internationella konferensen för lärare.

Svenska juniorvattenpriset

Bioresurs deltar i juryarbetet för Svenska juniorvattenpriset (Swedish Water Institute).

Utmaningen

Utmaningen för år 2011 innebär att pedagoger i förskolan och lärare som undervisar i F-6 deltar genom att barnen/klasserna beskriver den biologiska mångfalden runt skolan och sedan gör något för att öka artrikedomen. 24 skolor/klasser anmälde sig till Utmaningen. Bland dem som anmält sig före den 1 mars lottades fem böcker ut. Redovisningar från tre klasser/förskolor publicerades i Bilagan nr 3 2011 och ytterligare ett flertal redovisningar har lagts ut på Bioresurs webbsida.

Samarbetspartners

Bioresurs har under 2011 samarbetat med ett flertal myndigheter, organisation och företag, som har intresse av skolan:

ArtData-banken
Biologilärarnas förening
Kemilärarnas resurscentrum
Kungl. vetenskapsakademien
Miljödepartementet
Nationellt centrum för främjande av god hälsa hos barn och unga
Nationellt centrum för matematikutbildning
Nationellt resurscentrum för fysik
Nationellt resurscentrum för teknik
Naturskoleföreningen
Naturvårdsverket
Skolforum
Skolverket
Swedish Water Institute
Universitet och högskolor, olika institutioner
Vetenskapshus
Vetenskapsfestivalen, Göteborg

Uppsala i februari 2012

Britt-Marie Lidesten, föreståndare
Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik